

**Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы
Түбән Бәрәскә авыл җирлеге Советы**

КАРАР

«12» март 2018 ел

№ 71

**«Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы
«Түбән Бәрәскә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр кертү» проекты хакында**

2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы Федераль закон нигезендә (соңгы үзгәрешләр белән), «Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы Түбән Бәрәскә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының аерым нигезләмәләренә Өтнә районы прокуратурасының 2018 елның 31 гыйнварындагы 02.08.02-18 номерлы протестын карап һәм тикшереп, фикер алышканнан соң, Түбән Бәрәскә авыл җирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының «Түбән Бәрәскә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын җирле үзидарә оештыруның гомуми принципларын регламентлаучы гамәлдәге законнар нигезенә китерергә.

2. Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының «Түбән Бәрәскә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләргә хупларга.

3. Эшче төркемгә Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районының «Түбән Бәрәскә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча кәргән тәкъдимнәргә исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшне дәвам итәргә, аннары Түбән Бәрәскә авыл җирлеге Советы утырышында карап тикшерергә.

4. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча гражданның тәкъдимнәрен, фамилиясе, туган елы, яшәү урынын күрсәтеп, язмача эшчә төркемгә Түбән Бәрәскә авылы, Совет урамы, 17а йорт адресы буенча җибәрергә дип билгеләргә.

5. Карар проектының хокукый һәм коррупциягә каршы экспертиза үткөрү өчен Өтнә районы Прокуратурасына җибәрергә.

6. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Түбән Бәрәскә авыл җирлеге башлыгы:

Фатыхова А.В.

Татарстан Республикасы
Өтнә муниципаль районы
Түбән Бәрәскә авыл җирлеге
Советының 2018 елның
12 мартындагы 71 номерлы
караына 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы "Түбән Бәрәскә авыл җирлеге"
муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр**

1. 5 нче статьяның 9 нчы пункты түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) җирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп тору, әлеге кагыйдәләргә туры китереп төзекләндерү, шулай ук җирлекнең торак пунктлары чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, аеруча саклана торган табигать территорияләреннән файдалану, аларны саклау, яклау, яңадан торгызу;»

2. 5 нче статьяның 1 нче өлешендә түбәндәге эчтәлекле 20 21,22 нче пунктлар өстәргә:

«20) җирлек территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакуләм спорт үсеше өчен шартлар булдыру, җирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәргәнне оештыру.

21) «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында " 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган стратегик планлаштыру өлкәсендә вәкаләтләр;

22) муниципаль берәмлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләргә жыюны оештыру һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирү.»;

3. 6 нчы статьяның 1 нче өлешенә түбәндәге эчтәлекле 14 нче пункт өстәргә:

"14) инвалидлар, сәламәтлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү."

4. 19 нчы статьяның исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«19 нчы Статья. Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;

5. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендә 1 нче пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

1) җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, җирлек Уставына Россия Федерациясә Конституциясә, федераль законнар, конституция (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында, төгәлрәк яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертү очрақларыннан тыш;"

6. 19 нчы статьяга түбәндәге эчтәлекле 2.1 нче пункт өстәргә:

"2.1) җирлекнең социаль-икътисады үсеше стратегиясә проекты;"

7. 19 нчы статьяның 3 нче өлешендә 3 нче пунктнда "муниципаль берәмлекне үстерү планнары һәм программалары проектлары" сүзләрен төшереп калдырырга;

8. 19 нчы статьяның 10 нчы өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«10. Проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәргән тәртибе әлеге статьяның 3 өлешендә җирлек Советы тарафыннан расланган Халык алдында тыңлаулар турында Нигезләмә белән билгеләнә.

Генераль планнар проектлары, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләргә межаллау

проектлары, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш, шәһәр төзелешешчәнлегенә турындагы законнар нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән оештыру һәм үткөрү тәртибе билгеләнә.»;

9. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлеккә 4.1 нче өлеш өстәргә:

"4.1. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткөрү тормыш белән тәэмин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемент объектларының функцияләвен бозу, жәяүлеләрнең һәм (яки) транспорт чараларының хәрәкәтенә комачаулык тудырмау яки гражданның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керүенә юл куймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда аларны үткөрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокукы.";

10. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлеккә 4.2 нче өлеш өстәргә:

"4.2. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткөрү өчен махсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткөрү өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.";

11. 28 нче статьяга түбәндәге эчтәлеккә 4.3 нче өлеш өстәргә:

"4.3. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенәң жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.";

12. 31 нче статьяның 5 нче пунктының түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"5) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясен раслау;"

13. 31 нче статьяга түбәндәге эчтәлеккә 36 нчы пункт өстәргә::

1) " 36) авыл жирлегенә территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау.;"

14. 31 нче статьяның 5.1 нче пунктында «жирлекләренәң социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары" сүзтәзмәсен «социаль-икътисадый үсеш стратегиясе" дигән сүзтәзмә белән алмаштырырга»;

15. 42 нче статьяның соңгы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"Авыл жирлегенә башлыгы 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы "Коррупциягә каршы торы турында" Федераль законда, 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында" Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә, Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачарга һәм сакларга, чит ил финанс инструментларына ия булырга һәм (яки) файдаланырга тиеш.";

16. 43 нче статьяда 2 нче өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"2. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын сайлау "Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп

гарантияләре турында"2002 елның 12 июнәндәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә.

Татарстан Республикасы Президентының (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турындагы хокукый акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлығы яисә муниципаль берәмлек башлығын отставкага жибәрү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукый актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлығын вакытыннан алда сайлау суд карары законлы көченә кәргәнче билгеләнергә мөмкин түгел.

Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органы житәкчесе) вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукый акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлығы йә муниципаль берәмлек башлығын отставкага жибәрү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукый актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, жирлек Советы үз составыннан яисә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан үз составыннан сайлана торган жирлек башлығын сайлау турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел.;

17. 43 нче статьяда 3 нче өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

"3. Жирлек башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан яисә конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап алына торган авыл жирлегә башлығын сайлау, вәкаләтләре туктатылганнан соң алты айдан да соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта әгәр жирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, жирлек башлығын жирлек Советы составыннан сайлау яңа сайланган жирлекнең беренче утырышында, ә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан жирлек башлығын сайлау - вәкаләтле составта муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы сайланганнан соң өч ай дәвамында башкарыла.

18. 46 нчы статьядагы 1 нче пунктның беренче абзацындагы «жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары проектлары» дигән сүзтезмәне «социаль-икътисадый үсеш стратегиясен эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча» дигән сүзтезмәгә алмаштырырга;

19. 46 нчы статьяның 1 нче пунктындагы дүртенче абзацны яңа редакциядә бәян итәргә:

«-муниципаль берәмлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлый торган статистик күрсәткечләреңе жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына бирүне оештыра»;

20. 46 нчы статьяның 9 нчы пунктына түбәндәге абзац өстәргә:

«-инвалидлар, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм итә".

21. XI нче бүлекне 45.1 нче статья белән тулыландырырга;

«Статья 45.1. Авыл жирлегә территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен карап тоту.

1. Авыл жирлегә территориясен төзекләндерү кагыйдәләре авыл жирлегә Советы тарафыннан раслана.

2. Авыл жирлегә территориясен төзекләндерү кагыйдәләре түбәндәге сорауларны жайга салырга мөмкин:

1) гомуми файдаланудагы территорияләреңе карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларының һәм киртәләү конструкцияләренәң тышкы кыяфәте;

- 3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән җир эшләрен башкарганнан соң да;
  - 4) авыл җирлеге территориясен яктыртуны оештыру, шул исәптән биналарны, корылмаларны, корылмаларны архитектур яктыртуны да керттеп;
  - 5) авыл җирлеге территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннар, чәчәк түтәлләре һәм үлән үсемлекләре биләп торган башка территорияләргә төзү, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә керттеп;
  - 6) авыл җирлеге территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру;
  - 7) балалар һәм спорт майданчыкларын, хайваннарны урамда йөртү өчен майданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;
  - 8) җәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру;
  - 9) инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә күрсәтелгән территориягә буенча тоткарлыксыз хәрәкәт итүне тәмин итү максатларында авыл җирлеге территориясен төзекләндерү;
  - 10) авыл җирлеге территориясен җыештыру, шул исәптән кышкы чорда;
  - 11) яңгыр сулары агынтыларын оештыру;
  - 12) җир эшләрен үткөрү тәртибе;
  - 13) биналар, төзелмәләр, корылмалар, җир кишәрлекләре (мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән яки төзелгән күпфатирлы йортлардагы биналарның милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш) милекчеләргә һәм (яки) бүтән законлы хужаларының якин-тирә территорияләрен карап тотуда катнашуы;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 14) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территорияләргә чикләрен билгеләү;(2018 елның 28 июненнән үз көченә керә.)
  - 15) авыл җирлеге территориясен бәйрәмчә бизәү;
  - 16) авыл җирлеге территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданныр һәм оешмаларның катнашу тәртибе;
  - 17) авыл җирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту.
3. Татарстан Республикасы законы белән, аерым муниципаль берәмлекләргә табигый-климат, географик, социаль-иқтисади һәм башка үзенчәлекләреннән чыгып, авыл җирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре белән җайга салына торган башка мәсьәләләр каралырга мөмкин.

22. 64 нче статьяның 3 нче өлешендә «гражданин» сүзләреннән соң «гамәлгә куючы-җирлек булган оешмаларның хокукый статусын, шулай ук җирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүләр» сүзтезмәсе өстәргә.;

23. 78 нче статьяның 3 нче өлешендә икенче җөмләне түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

"җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәргә рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү), шулай ук әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе (устав) һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл яңадан күрсәтү формасында үзгәрешләр кертелгән очракта, җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәргә исәпкә алу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) таләп ителми.";

24. 80 нче статьяга түбәндәгә эчтәлекле 5 нче өлеш өстәргә:

"5. Җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

- 1) җирлек советы карары белән җирлек башлыгы имзалаган;

2) жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән һәм жирлек башлығы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта авыл жирлеге Советының аны кабул итү турындагы карары реквизиитлары куела.

Авыл жирлеге Уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр үз көченә керү турында жирлек Советының мондый карарына күчмә нигезләмәләр һәм (яки) нормаларны кертү рөхсәт ителми.";

25. 80 нче статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 нчы өлеш өстәргә:

"6. Авыл жирлеге Уставын яңа редакциядә авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән бәян итү рөхсәт ителми. Бу очракта жирлекнең яңа Уставы кабул ителә, ә элек жирлекнең гамәлдәге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар жирлекнең яңа Уставы үз көченә кәргән көннән үз көчен югалткан дип таныла".